

A FLOORBALLRÓL, AVAGY EGY ÚJ,
DINAMIKUS, IZGALMAS TEREMJÁTÉKRÓL

Itt futni kell a labda után

A floorball a jégkoronghoz hasonló csapatjáték, azzal a jelentős különbséggel, hogy parkettán játsszák futócipőben korcsolya helyett, az ütővel pedig nem korongot, hanem egy lyukacsos műanyag labdát terelgetnek. A játék kitalálóinak éppen az volt a célja, hogy azoknak, akik nem tudnak, s nem is akarnak megtanulni korizni, nem kedvelik a hoki agresszivitását sem, egy hasonló mozgáskultúrájú, de legalább annyira élvezetes sportot hozzanak létre. A szórakoztató, egyben rendkívül dinamikus, minden izmot megmozgató játékról Gál Tamás, a Magyar Floorball Szakszövetség elnökségi tagja mesélt lapunknak.

Ezt a játékot két nemzet is a saját találmányának tartja. A 60-as évek végén az Egyesült Államokban már játszották a floorhockey nevű játékot. Ekkortájt Svédországban egy társaság – amelynek magyar tagja is volt, Czitrom András személyében – kitalált egy másik nagyon hasonló játékot, amit inbandynak kereszteltek. 1986-ban alakult meg a Nemzetközi Floorball Szövetség, azóta használják világszerte a floorball elnevezést. A játék Magyarországon előbb palánklabda, majd floorball néven

honosodott meg, 1989 óta játsszák, 1998-ban pedig diákolimpiai sportág lett. Jelenleg Magyarországon 35 férfi és 7 női csapat van, utánpótláscsapat pedig körülbelül 20, a diákolimpia különböző sorozataiban országszerte 2000–2500 játékos indul versenyeken.

A JÁTÉK SAJÁTÓSÁGAI

– A nagypályás mérkőzéseket általában 40 m-szer 20 m-es pályán játsszák, ami azt jelenti, hogy egy kézilabdapályának

megfelelő tornaterem kell hozzá. A játékerter egy 50 cm magas palánk veszi körül – magyarázta Gál Tamás.

Mint elmondta, kezdésnél a pályán egy csapatból öt mezőnyjátékos és egy kapus van. A játékosok több sorban játszanak, ami azt jelenti, hogy akár 20 játékost be lehet nevezni egy mérkőzésre, vagyis nagyon sokan juthatnak játéklehetőséghez. A játékidő 3-szor húsz perc, álló órával, azaz ha kimegy a labda, vagy szabálytalanság történik, megállítják az időmérőt. Egy felnőtt bajnoki mérkőzés így körülbelül két órán át tart a szünetekkel és az óregállításokkal. A csapatok egy-másfél perccel sorseréket hajtanak végre, így a játékosok pihenhetnek.

A kapu mögé bemehet védő és támadó is, és annak háta mögött ugyanúgy harcolhatnak a labdáért, akárcsak a jégkorongban.

– A kapu előtt viszont két téglalap alakú mezőt különböztetünk meg: van egy 2,5-szer 1,5 m-es terület, amire nem léphet be sem támadó, sem védőjátékos, ütővel viszont benyúlhatnak. Ha a védőjátékos belép, akkor büntetőütést ítélt a játékvezető, ha a támadó, akkor pedig szabadütés jár kifelé. A kapu körüli nagyobb, 4-szer 5 méteres területen a kapusnak valamely testrészével bent kell lennie ahhoz, hogy kézzel játékba avatkozhasson. Lábbal elrúghatja a labdát a területen kívülről is, de kézzel nem érhet hozzá – hangsúlyozta Gál Tamás. Mint mondta, palánkon belül nincs kinn a labda, azon belül bárhol meg lehet játszani.

– A játékosok előszeretettel kombinálnak mandinerrel, azaz szándékosan rápattintják a labdát a palánkra, s így cselezik ki a védőt – tette hozzá.

A palánkról befelé egy méterre kijelölt kereszt az úgynevezett beütő pontok. Ezeknek az a lényege, hogy ha a palánk fölött kimegy a labda, akkor onnan ütheti be a játékos.

A húzás azt jelenti, hogy a pálya valamely kijelölt pontján leteszik a labdát, majd két szembenálló játékos az ütőfejeket egymással párhuzamosan beállítja, és úgynevezett elhúzza, vagyis sípszóra megpróbálja megszerezni az álló labdát. Ez olyan esetekben történik, ha például a játékvezető nem tudja eldönteni, hogy melyik csapaté legyen a

labda, vagy gól után, vagy kezdéskor, esetleg késleltetett kiállítás után. Kiemeltem még, hogy a floorballban nincs les.

SZABÁLYTALANSÁGOK ÉS BÜNTETÉSEK

Mint Gál Tamás fogalmazott, nagyon sok szabály van a floorballban annak ellenére, hogy alapvetően egy egyszerű játék. Ebben a sportban az ütő fejét térd-

magasságig szabad csak felemelni. Ha térd és derék közötti magasságba emeli a játékos azért, hogy megüsse a labdát, akkor a játékvezető szabadütést, ha pedig derékmagasság fölé, akkor két perces kiállítást ítélt. Testtel a játékos leveheti a magasban szálló labdát – legörgetheti úgynevezett a testén –, de kézzel nem foghatja meg. Ez utóbbi szintén kétperces büntetést von maga után.

Nem szabad a floorballban felugrani, sem belefejelni a labdába. Ezt úgyszintén kétperces kiállítással büntetik.

Léteznek ettől súlyosabb büntetések is. A játékvezető kiállíthatja a játékost öt vagy tíz percre, vagy végleg kizárhatja az adott meccsről, sőt akár a játéktól is eltávolítja.

– A büntetések fokozatainak elég széles a skálája a szabálytalanságok súlyosságától függően. Döntően azonban az úgynevezett kétperces kisbüntetések a leggyakoribbak a floorball-meccseken – jegyezte meg.

Példaként említette, hogy ha egy játékos testre üt, az minősített szabálytalanságnak számít, ha viszont ütőre – még ha ezt sorozatosan teszi is –, az csak kétperces kisbüntetéssel jár.

A floorballban tilos leszorítani vagy felütni az ellenfél ütőjét, vagyis nem szabad a labdát birtokló játékost ily módon mozgásában korlátozni, minden mozgás csakis a labdára irányulhat. Szabálytalan szerelésnek minősül az is, ha a lába között nyúl be a labdáért, és így próbálja megszerezni tőle, ugyanis mindenképpen az ellenfél lába előtt kell a játékosnak az ütőjét vezetni.

A floorballban a játékos nem teheti meg azt, hogy egyik lábával belerúgja a labdába, majd a másikkal tovább rúgja. Ezért szabadütést kap az ellenfél. Azt sem szabad,

Egy iskola 50–60 000 Ft-os ráfordítással minőségi versenyütőkkel kezdheti meg a floorballt. A PVC alapú, hajlítás nélküli ütők nem versenyképesek és torz képet alakítanak ki a floorballról a játékosokban. Sokkal másabb az élmény a gyerekeknél, ha minőségi felszerelésekkel játszhatnak.

hogyan veszi a labdát, és lábval odapaszolja a társának, mert azt mindenképpen ütővel kell átadnia.

– Tipikus szabálytalanság még az, amikor szabadütésnél nem adják meg a három méter távolságot. Ha nem távolodik a labdától az ellen-

Azok a csapatok eredményesekek a floorballban, amelyek tagjai sokat futnak, jól passzolnak, jól lőnek, dinamikusak és energikusak.

fél, akkor szabálytalan távolságtartás miatt a bíró kiállíthatja a játékost – emelte ki.

Mint elmondta, legalább három mezőnyjátékosnak mindig a pályán kell lennie. Amint gólt kap az a csapat, amelyik létszámhátrányban volt, kiegészülhet egy játékosal, azaz egy kiállított visszajöhet. Ha viszont úgynevezett páros kiállítás történt, azaz mindkét csapatból egyet-egyét állítottak ki, gól után is ugyanannyi játékosal folytatódik a mérkőzés, hiszen nem létszámhátrányban kapta a csapat a gólt.

Ha a minimális számú három játékosból is ki kellene állítania a játékvezetőnek szabálytalanságért még egyet, akkor a mérkőzés azonnal véget ér, és 5-0-ás győzelmet írnak jóvá a véten csapatnak.

A JÁTÉKOSOK FELSZERELÉSE

Mint Gál Tamás elmondta, a floorballt eleinte teniszlabdával játszották, majd a műanyagipar fejlődésének köszönhetően, több átmenet során alakult ki a ma használatos, speciális, lyukacsos műanyag labda.

Kiemelte, hogy az ütő nagyon sokban különbözik a hoki-ütőtől. A floorballban használatos ütők rövidebbek, viszont az ütőfejek kimunkáltabbak. A szabványok alapján az engedélyezett leghosszabb ütő 102 cm, de a legkisebbek számára ma már gyártnak 55 cm-eseket is. A két méret között sokféle lehetőség van. Általános iskola alsó tagozatában általában 85 cm-es ütőket, 95 cm-eseket pedig felső tagozatosok és középiskolások

használnak. A nyél anyaga lehet karbon, kompozit vagy karbon-kompozit ötvözetből, ezeknek más-más a rugalmassága.

Változatosak az ütőfejek is, mivel különböző technikájú ütések léteznek. Vannak például olyan ütőfejek, amelyekkel a kialakításuknak köszönhetően fel lehet venni a labdát, így olyan mozdulatokat is végezhet a játékos, ami még látványosabbá teszi ezt a sportágat.

– Alapjában a játékos egyéni ízlésvilágától, játéktílusától függ, milyen ütőt választ magának – összegezte le. Mint mondta, már 5500 forintért is lehet ütőt vásárolni, a legdrágábbak pedig körülbelül 45–55 ezer forintba kerülnek. 10–15 ezer forint között viszont már nagyon jó minőségű ütők kaphatók.

Egy mezőnyjátékosnak másra nincs is szüksége, csak az ütőre és egy jó teremcipőre.

A kapusnak nincs ütője, van viszont védőfelszerelése: sisak, mellvért, térd-, könyökvédő, kapusnadrág, illetve felső. A kapus teljes felszerelése körülbelül 35 ezer forinttól kezdődik, s akár 80–90 ezer forintot is ráköölthet az, aki komolyan akar ezzel a sporttal foglalkozni.

– Mivel alapvetően térdelő helyzetben véd a kapus, a térdvédőn, a sisakon és a mellvértelen nem szabad spórolni. Ha valakinek rossz a térdvédője, akkor kipirosodhat és megfájdulhat a térde, és nem lesz számára túl élvezetes a játék – figyelmeztetett a szakember.

Magyarországon jelenleg mintegy 1500–1600 igazolt játékosal rendelkezik ez a sportág, s egyre terjed, egyre több helyen kezdik játszani.

A FLOORBALL NEM TARTOZIK AZ AGRESSZÍV SPORTOK KÖZÉ

Gál Tamás szavai szerint a floorballban szerencsére még a bajnokságok alatt sem történnek gyakran súlyos sérülések. Nem jellemző, hogy fejbe vágják valakit ütővel, esetleg kitorne a

Magyarországon a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetségének is van floorball csapata. Az ő meccseiken a játékvezetők a különféle jelzésre nemcsak sípot, hanem zászlót is használnak.

foga, ez a játék ugyanis ritkán durvul el. A leggyakoribb az, hogy a játékos átesik a palánkon, rosszul érzékel és megüti magát. Szalagszakadás és egyéb lábsérülések a hirtelen és gyors irányváltoztatások miatt fordulhatnak elő.

– Ez egy küzdelmes sport, a gyorsaság, a technika, a dinamizmus dominál benne – hangsúlyozta.

Mint mondta, ha valaki azt tűzi ki maga elé célul, hogy válogatott játékos legyen, mindenképpen atlétikus alkattal kell rendelkeznie, csapatjátékra való képesség, küzdőszellem kell, hogy jellemezze. Ezen kívül még teherbírás, dinamizmus, sok futás, stratégiai készségek szükségesek ehhez a játékhoz.

Persze, vannak felnőttek és gyerekek között egyaránt olyanok, akik egyszerűen csak valami új mozgásformát keresnek maguknak, és éppen a floorballban találják meg ezt.

– Megegett már, hogy előbb a gyerekek kezdtek edzésekre járni, majd a szüleik is összeálltak egy floorball csapattá, olyannyira megtetszett nekik a játék – mesélte.

CSAK EGY TORNATEREM ÉS EGY LELKES PEDAGÓGUS KELL

– Azt tapasztaljuk, hogy a gyerekek nagyon szívesen kipróbálják ezt a játékot – mondta Gál Tamás, kiemelve, hogy fő problémájuk az, hogy a floorball teremték, s Magyarországon a tornatermi kapacitások igen korlátozottak.

– Tekintve a terembérleti lehetőségeket, ha egy játékos heti két alkalommal tud edzeni, az ebben a sportban már számottevőnek számít – hangsúlyozta. Hozzátette, azoknak viszont, akik kiemelkedő eredményeket akarnak elérni, emellé még legalább heti egy futóedzést is be kell iktatniuk.

– Szövetségi oldalról nézve, mi már annak is örülünk, ha egy-egy pedagógus lehetőséget biztosít arra, hogy tanórán vagy akár tanórai kereteken kívül floorballt játszhasanak a tornateremben a gyerekek – jegyezte meg.

Kiemelte, hogy azoknak a pedagógusoknak, akik valamilyen újdonságot keresnek, a floorball egy valós alternatíva. Fiúk és lányok egyaránt játszhatják, és mivel a gyerekeket szórakoztatja, észre sem veszik, mennyi kalóriát égetnek el a játék köz-

ben, s ez a sport minden izomcsoportjukat megmozgatja. Mint mondta, azok az iskolák, amelyeknek kicsi a tornatermük, szintén elkezdhetnek floorball-lal foglalkozni, hiszen a Kispályás Floorball Diákolimpia egy nagyon is népszerű versenysorozat, amelyen több mint négyszáz csapat indul el évről évre az országban. Ezekben a versenyeken pedig kis vidéki iskolák is képesek komoly eredményeket elérni. Nem kell tehát tartani attól, hogy a jobb anyagi helyzetű iskolákkal szemben nincs esélyük, mert nem ez számít, hanem az, hogy mekkora energiát fektetnek e sport gyakorlásába.

– Elegendő egy minimális infrastruktúra, azaz egy tornaterem. Egy lelkes pedagógus ennyivel már igenis tud sikereket elérni ebben a sportban, s öregbíteni az iskolája hírnevét – szögezte le.

Gál Tamás végezetül kitért arra, hogy mozgáskorlátozottak is játszhatják ezt a játékot, nagy világvérsenyek szüneteiben rendszeresen tartanak bemutatót kerekesszékes játékosok.

– Nagyon felemelő érzés látni őket játszani, ahogy szívvel-lélekkel küzdenek, és szembeütnik mennyi munkát, energiát fektetnek ennek a sportágnak a gyakorlásába – fejezte ki elismerését a Magyar Floorball Szakszövetség elnökségi tagja.

Kovács Andrea

*Elérhetőségek: Magyar Floorball Szakszövetség
Magyar Sport Háza – 1146 Budapest, Istvánmezei út 1–3.
www.hunfloorball.hu, fotitkar@hunfloorball.hu*

